

Dokaži, da je zaporedje $(a_n)_n$ navzgor neomejeno in naraščajoče, kjer je:

$$(1) a_n = \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n}}$$

$$(2) a_n = \sqrt[n]{n!}$$

1) Pokažimo, da je zaporedje $(a_n)_n$ navzgor neomejeno. a_n je vsota $n+1$ členov, ki so po velikosti vsi večji ali enaki $\frac{1}{\sqrt{n}}$. Naredimo lahko oceno $a_n \geq \frac{n+1}{\sqrt{n}} > \sqrt{n}$, in ker je zaporedje $(\sqrt{n})_n$ navzgor neomejeno, to velja tudi za zaporedje $(a_n)_n$. Preostane nam, da pokažemo še, da je naraščajoče. Videti želimo, da velja $a_{n+1} \geq a_n$ za vse $n \in \mathbb{N}$. Izračunamo

$$\begin{aligned} a_{n+1} \geq a_n &= \left(\frac{1}{\sqrt{n+1}} + \frac{1}{\sqrt{n+2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+2}} \right) - \left(\frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n}} \right) \\ &= \frac{1}{\sqrt{2n+1}} + \frac{1}{\sqrt{2n+2}} - \frac{1}{\sqrt{n}} \geq \frac{2}{\sqrt{2n+2}} - \frac{1}{\sqrt{n}} = \frac{1}{\sqrt{\frac{n}{2} + \frac{1}{2}}} - \frac{1}{\sqrt{n}} \geq 0. \end{aligned}$$

Torej je res $a_{n+1} \geq a_n$.

2) Najprej pokažimo, da je $a_{n+1} \geq a_n$ oz. $\sqrt[n+1]{(n+1)!} \geq \sqrt[n]{n!}$. Toda

$$\begin{aligned} \sqrt[n+1]{(n+1)!} &\geq \sqrt[n]{n!} \\ \Leftrightarrow [(n+1)!]^n &= (n+1)^n (n!)^n \geq (n!)^{n+1} \\ \Leftrightarrow (n+1)^n &\geq n! \end{aligned}$$

Torej je zaporedje res naraščajoče. Pokažimo še, da je navzgor neomejeno. Pa recimo, da ni, torej da obstaja $M \in \mathbb{N}$, da je $a_n = \sqrt[n]{n!} < M$ za vsak $n \in \mathbb{N}$, oziroma, ekvivalentno, $\frac{n!}{M^n} < 1$ za vsak $n \in \mathbb{N}$. Vidimo, da je za vsak $n \geq M$:

$$\frac{n!}{M^n} = C \cdot \frac{M+1}{M} \cdot \frac{M+2}{M} \dots \frac{M+3}{M} \dots \frac{n}{M},$$

kjer je $C := \frac{1}{M} \cdot \frac{2}{M} \dots \frac{M-1}{M} \frac{M}{M}$ konstanta. Ker je zaporedje $\left(\frac{M+1}{M} \cdot \frac{M+2}{M} \dots \frac{M+3}{M} \dots \frac{n}{M}\right)_n$ navzgor neomejeno, neenakost $\sqrt[n]{n!} < M$ ne velja za vse n .

Naj bo $(a_n)_n$ omejeno zaporedje, $(b_n)_n$ pa zaporedje z limito nič. Pokaži, da ima zaporedje $(a_n b_n)_n$ limito nič.

Pokazali bomo, da ima zaporedje $(|a_n b_n|)_n$ limito nič, iz česar bo takoj sledilo, da ima zaporedje $(a_n b_n)_n$ isto limito. Ker je zaporedje $(a_n)_n$ omejeno, to velja tudi za zaporedje $(|a_n|)_n$, torej obstaja $M \in \mathbb{N}$, tak, da je $0 \leq |a_n| \leq M$. Če pomnožimo vse strani vse neenakosti z $|b_n|$, dobimo $0 \leq |a_n b_n| \leq M |b_n|$ za vse $n \in \mathbb{N}$. Ker *zaporedje* $(M |b_n|)_n$ konvergira proti nič, to po pravilu o sendviču velja tudi za zaporedje $(|a_n b_n|)_n$.

Izračunaj limite zaporedij!

$$(1) \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2 \sqrt{n^2 + 1} - n^3)$$
$$(2) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+3+5+\dots+(2n+1)}{n+3} - n$$

1)

$$n^2 \sqrt{n^2 + 1} - n^3 = n^2 (\sqrt{n^2 + 1} - n) = \frac{n^2}{\sqrt{n^2 + 1} + n}$$

Če števec in imenovalc delimo z n^2 , vidimo, da zaporedje ne konvergira, saj gre v neskončnost.

2)

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2n + 1) = (1 + 2 + 3 + \dots + 2n + (2n + 1)) - 2(1 + 2 + 3 \dots n)$$
$$= \frac{(2n + 1)2n}{2} - 2 \frac{n(n + 1)}{2} = n^2.$$

Torej je $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+3+5+\dots+(2n+1)}{n+3} - n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n+3} - n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-3n}{n+3} = -3.$

Naj bo

$$a_n = \left(-\frac{\sqrt{n}}{n} + \frac{\sqrt{n+1}}{n}\right) + \left(-\frac{\sqrt{n+2}}{n} + \frac{\sqrt{n+3}}{n}\right) + \dots + \left(-\frac{\sqrt{n+2n}}{n} + \frac{\sqrt{n+2n+1}}{n}\right).$$

Izračunaj $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.

Ocenimo vrednost vsakega oklepaja, torej vrednost $-\frac{\sqrt{n+k}}{n} + \frac{\sqrt{n+k+1}}{n}$ za $k = 0, 2, 3, \dots, 2n$.

$$-\frac{\sqrt{n+k}}{n} + \frac{\sqrt{n+k+1}}{n} = \frac{\sqrt{n+k+1} - \sqrt{n+k}}{n}$$
$$= \frac{1}{n(\sqrt{n+k+1} + \sqrt{n+k})} \leq \frac{1}{n(\sqrt{n+1} + \sqrt{n})}$$

Za vsak n je število oklepajev enako $n + 1$, iz česar sledi, da za vsak n velja $a_n \leq \frac{n+1}{n} \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} =: b_n$. Ker je $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 0$ in je $a_n \geq 0$ za vsak n , sledi $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

Naj bo

$$a_n = \frac{(3n)!}{n!(2n)!2^{3n}}$$

Izračunaj $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$. Namig: Najprej izračunaj $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n}$

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(3(n+1))!n!(2n)!2^{3n}}{(n+1)!(2n+2)!2^{(3n+1)}(3n)!} = \frac{3(3n+2)(3n+1)}{16(2n+1)(n+1)} \rightarrow \frac{27}{32}$$

Sledi, da od nekega $N \in \mathbb{N}$ naprej velja $a_{n+1} \leq \frac{28}{32}a_n$ za vse $n \leq N$.

Torej je $0 \leq a_{N+k} \leq (\frac{28}{32})^k a_N$, in ker je $\lim_{k \rightarrow \infty} (\frac{28}{32})^k a_N = 0$, velja $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{k \rightarrow \infty} a_{N+k}$.

Dokaži, da zaporedje s splošnim členom $a_n := \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{2 + \dots}}}$ (n korenov) konvergira in izračunaj njegovo limito Ogledamo si nekaj prvih členov zaporedja: $a_0, a_1 = \sqrt{2}, a_2 = \sqrt{2 + \sqrt{2}} \dots$ in ugotovimo, da med njimi obstaja rekurzivna zveza $a_{n+1} = \sqrt{2 + a_n}$.

Najprej dokažemo, da je zaporedje naraščajoče, torej da velja $a_n + 1 \geq a_{n+1}$ za vsak $n \in \mathbb{N}$. To naredimo z indukcijo. Za $n = 0$ je očitno res, naredimo še indukcijski korak: $a_{n+1} = \sqrt{2 + a_n} \leq \sqrt{2 + a_{n+1}} = a_{n+2}$, pri čemer uporabimo indukcijsko predpostavko.

Prepričati se moramo še, da je zaporedje navzgor omejeno. Še prej izračunamo kandidata za limito x tako, da na obeh straneh enakosti $a_{n+1} = \sqrt{2 + a_n}$ pošljemo n v neskončnost in dobimo enakost $x = \sqrt{2 + x}$. Kandidata za limito sta torej $x_1 = -1$ in $x_2 = 2$. Z drugimi besedami: pokazali smo, da ČE zaporedje $(a_n)_n$ konvergira, potem konvergira bodisi proti -1 bodisi proti 2 , toda dokazati moramo, da zaporedje konvergira. Jasno je, da limita zaporedja ne more biti -1 , saj so vsi členi pozitivni. Da se prepričamo, da je 2 limita zaporedja, lahko z indukcijo po n pokažemo, da je $a_n \leq 2$ za vsak n . Ker je, kot smo pokazali, zaporedje $(a_n)_n$ naraščajoče in navzgor omejeno, ima limito in ta limita je enaka 2 .

Dokaži, da je $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$.

Očitno je, da je $\sqrt[n]{n} \geq q$ za vsak $n \in \mathbb{N}$. Pokazali bomo, da za vsak $\epsilon > 0$ velja $\sqrt[n]{n} < 1 + \epsilon$ oz. ekvivalentno, $n < (1 + \epsilon)^n$ za vse n od nekje naprej. Spomnimo se na binomski izrek in računamo

$$(1 + \epsilon)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \epsilon^k = 1 + n\epsilon + \binom{n}{2} \epsilon^2 + \dots + n\epsilon^{n-1} + \epsilon^n > \binom{n}{2} \epsilon^2$$

Očitno je, da za dovolj n ne velja $n \geq \frac{n(n-1)}{2} \epsilon^2 \Leftrightarrow 1 \geq \frac{n-1}{2} \epsilon^2$, saj zaporedje $(\frac{n-1}{2} \epsilon^2)_n$ navzgor neomejeno.

Torej res velja $\sqrt[n]{n} < 1 + \epsilon$ za vse dovolj velike n . Z drugimi besedami, pokazali smo, da se za vsak $\epsilon > 0$ v intervalu $(1, 1 + \epsilon)$ nahajajo vsi členi zaporedja od nekje naprej. To pa po definiciji pomeni, da je 1 limita zaporedja.